OPŁATA POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM.

Rok IV. Kraków, poniedziałek 11 lipca 1921. Nr. 178.

NOWY DZIENNIK

Adres redakcyi i administracyi: Kraków, Orzeszkowej 7. Nr. telefonu 279. — Konto czekowe Poczt. Kasy Oszczedn. Nr. 141.123.
Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do Administracyi. Komunikaty przesłane Redakcyi nie będą uwzględnione.
Redakcya rękopisów nie zwraca.
Redaktor naczelny przyjmuje od 11½ do 12 w południe.

Cena Nru 8 Mk

Prenumerata: w Krakowie i na prowincyi mies. 190·— kwart. 550·— M
w Krakowie z odnoszeniem do domu . . . 210·— „ 620·— „
Na prowincyi: z przesyłką pocztową 225·— „ 650·— „
Za granicą: z przesyłką pocztową . . . 275·— „ 800·— „
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia od wyrazu 5·— Mk. wiersz nonparel 1-szpalt. Mk 15. Nadesłane Mk 40·—. Wiersz nonparelowy 1 szp w tekście Mk 55·—. Wiersz nonp. 1 szpalt. na i. stronie 65 Mk. Zawiadomienia ślubne i gratulacye 150 Mk.

Organizująca się inteligencya.

Kraków, 10 lipca.

Z Krakowa odbywa się exodus artystów dramatycznych. Idą do b. Kongresówki, gdzie mają zapewnione lepsze warunki materyalne. Tam Związek Artystów ustalił taryfę minimalnych płac i przeforsował stosowanie się do niej. Podobna akcya ma zresztą wszelkie widoki powodzenia w Krakowie. — W Warszawie uchwalił onegdaj syndykat dziennikarzy minimalną taryfę wynagrodzenia dla zorganizowanych dziennikarzy. Zwrócił się do dziennikarzy innych ośrodków Polski z wezwaniem solidarnej współpracy. I w tym wypadku zanosi się, że akcya wyda rezultaty, oczekiwane przez organizatorów.

Wybraliśmy dwa przykłady — możnaby namnożyć ich więcej — gdyż są one najbardziej jaskrawe. Albowiem w obu wypadkach organizują się zawodowo i stawiają jednolite żądania materyalne, grupy, których działalność właśnie tak bardzo zależy od indywidualnego uzdolnienia i indywidualnej pracy. Dotąd wprost nie wyobrażano sobie, że można będzie stworzyć jednolity schemat wynagrodzenia, tam gdzie tegoż podstawą był talent. A jednak to się stało, dzieje się nietylko u nas, ale nawet na Zachodzie. To się stać musiało.

Stało się wbrew poglądom bezpośrednio zainteresowanych. Albowiem stwierdzić należy, że inteligencya niema zapału organizacyjnego w sprawach własnych zawodowych, a wręcz czuje odrazę przed schematyzowaniem i niwelowaniem odrębnych indywidualności, które się w organizacyi zawodowej, wdzierającej się w sferę materyalnych uposażeń, odbywać musi, choćby nawet nieświadomie. Bo już zatarciem własnego „ja" jest zawarcie umowy z dyrektorem czy wydawcą na podstawie uchwalonego przez organizacyę cennika. Choćbyśmy się nawet nie posunęli tak daleko, jak w organizacyach robotniczych — gdzie zwykle istnieje przymusowe biuro pośrednictwa pracy, a co ze względu na intellektualny charakter pracy i tak przy zawieraniu kontraktu na pierwszy plan wybija się fakt, że kontraktujący jest członkiem organizacyi, a nie, że reprezentuje to lub inne wartości.

Obok tego momentu indywidualno-egoistycznego na niechęć organizacyjną — pojętą na wzór organizacyi robotniczych — działał u inteligencyi również drugi czynnik: moralny i ideowy. Sprawy swego zawodu, który dla pracownika fizycznego jest tylko środkiem zabezpieczenia sobie bytu i niczem więcej, traktuje inteligencya zawodowa z odmiennego punktu widzenia. Dla niej jest normalne spełnianie zawodu celem samym w sobie, celem życia. I zdaje się, że wszelkie przysłowia o pracy i jej stosunku do człowieka odnoszą się wyłącznie do tego rodzaju pracy, która jest zarazem najwyższą przyjemnością. Dlatego też będzie dla metalowca obojętnem czy odlewa żelazo płaskie czy sztabowe, czy pracuje w firmie A czy B, natomiast bardzo istotną kwestyą dla artysty dramatycznego będzie, w jakim teatrze i przed jaką publicznością występuje i jakie role w danym repertuarze mu się powierza.

Briand o Górnym Śląsku.

Paryż. PAT. (Havas). Delegaci przyjaciół Polski zostali przyjęci przez Brianda, któremu złożyli sprawozdanie o sytuacyi na Górnym Śląsku, a w szczególności o zamordowaniu majora Montalegretta. Briand odpowiedział, że spodziewa się, iż otrzyma wkrótce sprawozdanie komisyi międzykoalicyjnej, które przewiduje rozwiązanie na zasadach sprawiedliwych podziału Górnego Śląska. Dodał on, że planowane rozwiązanie zgodne jest ze zapatrywaniami, które wygłosił ostatnio w Izbie i obiecał, że złoży w tej sprawie w parlamencie wyjaśnienie, podczas omawiania kredytów, co do których nastąpi głosowanie przed ukończeniem sesyi. Co się tyczy zamordowania majora Montalegrette, to wykrycie sprawców będzie bardzo trudnem, ze względu na okoliczności, wśród których nastąpił zamach.

Po zajściach w Bytomiu.

Bytom. PAT. Komendant wojsk koalicyjnych w Bytomiu generał angielski Wouchop zaprosił do siebie przedstawicieli miasta i stronnictw politycznych na konferencyę w sprawie ostatnich wypadków w Bytomiu. Jenerał potępił jak najenergiczniej zabójstwo dokonane na majorze Montelegretta i wezwał zarząd miasta oraz policye do wyśledzenia morderey, a nadto zażądał stanowczo utrzymania nadal porządku w mieście, oraz zagroził, że jeżeli podobne wypadki się powtórzą, wojska angielskie z całą bezwzględnością wystąpią przeciw demonstrantom.

Napad Niemców na polski bank w Raciborzu.

Bytom. PAT. Dnia 5 bm. Niemcy urządzili napad na polski Bank przemysłowców w Raciborzu. Według dotychczasowych wiadomości urządzenie banku jest dotkliwie uszkodzone. Bliższych szczegółów na razie brak.

Powrót band niemieckich z Górnego Śląska.

Bytom. PAT. Według wiadomości pism niemieckich władze i społeczeństwo niemieckie na Śląsku Średnim ma wielki kłopot z powracającymi z Górnego Śląska członkami Selbstschutzu gen. Hofera. Bandy te napadają po miastach na spokojną ludność, rabują sklepy, a nadto wszczynają walki z organizacyami robotniczemi, zwłaszcza socyalistycznemi, pod hasłami nacyonalistyczno-monarchistycznemi. Z tego względu centralny zarząd niemieckich organizacyj na Górnym Śląsku poczuł się zmuszonym wydać odezwę przeciwko samowoli Selbstschutzu. Wrocławska „Volkswacht", organ socyalistyczny, przytacza tę odezwę, w której między innemi znajdują się takie słowa: Dziękujemy naszym rodakom na Górnym Śląsku i tym wszystkim, którzy wracają z czystą wolą i czystemi rękami, ale niestety stwierdzić musimy, że pod maską Selbstschutzu znajdują się tacy, którzy pragną obecnie zorganizowane te oddziały wyzyskać do walki politycznej w samych Niemczech, a szczególniej do walki z robotnikami. Otóż przestrzegamy wszystkich naszych członków przed temi bandami, a zarazem żądamy od rządu energicznych zarządzeń. W dalszym ciągu odezwa wskazuje na to, że na Śląsk Średni i Dolny przybyły bardzo liczne rzesze uchodźców z Górnego Śląska, z któremi władze i mieszkańcy mają dużo kłopotu. Odezwa wzywa przeto inne prowincye Niemiec, aby przyjęły część tych uchodźców.

Konferencya niemiecka w sprawie G. Śląska.

Wrocław. (E. E.) Odbywa się tu obecnie konferencya delegatów niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych, przedstawicieli parlamentu Rzeszy, przedstawicieli Wydziału 12. gen. Höffera i jego sztabu w sprawie górnośląskiej.

Projekt budżetu przed Radą ministrów.

Rychłe przeprowadzenie unifikacyi w b. dzielnicy pruskiej.

Warszawa. PAT. Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 9 bm. rozpatrywała w dalszym ciągu projekt budżetu państwowego. Załatwiono projekt budżetu ministerstwa byłej dzielnicy pruskiej ministerstwa skarbu i ministerstwa wojny, ministerstwa robót publicznych i GUZ-a. Przy budżecie ministerstwa byłej dzielnicy pruskiej rada ministrów uchwaliła przeprowadzenie włączenia byłej dzielnicy pruskiej do gólnej administracyi rzeczpospolitej w terminie do dnia 1 września br. W pierwszym rzędzie nastąpić ma unifikacya pod względem administracyi skarbowej. Obrady rady ministrów trwały od godz. 10-tej rano do godziny 2-giej popołudniu i od godziny 5-tej popołudniu do godziny 9-tej wieczorem i skończyły się przyjęciem całego projektu ustawy skarbowej na rok 1921.

Ten moment moralny i ideowy powodował, że inteligencya zawodowa nie kładła nacisku i przed wojną i w czasie wojny na materyalną stronę swych uposażeń. Ewentualne braki, nieproporcyonalność w porównaniu z zarobkami innych kategoryi zarobkujących, wynagradzało jej wewnętrzne zadowolenie i... uznanie i poważanie świata. Ale także właśnie ten moment spowodował, że inteligencya znalazła się wobec ciężkich stosunków, wywołanych wojną w sytuacyi najbardziej przykrej, albowiem była wobec nich najbardziej bezbronną.

A wreszcie doszło do kryzysu. Życie gospodarcze tak jest skonstruowane, że zwycięża w niem silniejszy, ulega słabszy. W chwili jednak, gdy stosunki zaczęły się stawać coraz bardziej nieznośne aż wreszcie stały się — nie do zniesienia, struna pękła. Zostały przezwyciężone dawne skrupuły, rzucono się do broni, którą walczą inne warstwy i która okazała się tak skuteczną — do przymusowej organizacyi.

Inni zmieniają zawód. Czynią to przedewszystkiem urzędnicy państwowi i zjawisko to uważać musimy za zdrowe. [illegible] podwyż-

szania pensyi urzędniczych jest bardzo niepopularne. Nie znajdzie się jednak mimo wszystko nikt, ktoby uznał podwyżkę mnożnika o 8 procent w ostatnim miesiącu za dostateczną. Urzędnicy przerzucają się do bardziej rentownych zawodów; automatycznie ulegnie w ten sposób redukcyi ich cyfra ogólna — stanowiąca naszą największą bolączkę. Szkoda tylko, że na ten decydujący krok zdobywają się żywioły najbardziej przedsiębiorcze, najbardziej uzdolnione. Z faktu, iż rząd stosuje do swych funkcyonaryuszy podobną taktykę, co ogół społeczeństwa, wyniknie bardzo nieodpowiedni zespół osobowy naszej administracyi.

Jakkolwiek się na organizowanie inteligencyi zapatrywać można, nie ulega wątpliwości, że jest ono normalnym wynikiem dzisiejszych nienormalnych stosunków gospodarczych. Musimy wrócić do równowagi, a im prędzej się to stanie — tem lepiej dla wszystkich.

Autonomia województw kresowych.

M. Warszawa. (Telefonem). Centrum sejmowe żywo zajmuje się obecnie ustaleniem swego stanowiska wobec sprawy organizacyi województw kresowych. Z racyi odrębnego charakteru owych województw centrum zdecydowało się wreszcie, że należy im przyznać pewną autonomię w zakresie spraw kulturalnych, oświatowych i społecznych. Szczególnie podkreślana jest tu sprawa stosunku do Galicyi wschodniej i tutaj ma ona znaleźć wyraz odrębny przez rozszerzenie się coraz bardziej i jak zapewnia prasa ludowców w niedługim przeciągu czasu ukaże się ona w postaci zupełnie konkretnego projektu do zrealizowania.

Sprawa arcybiskupa Teodorowicza w min. spraw zagr.

M. Warszawa. (Telefonem). Komisya spraw zagranicznych odbywała w dalszym ciągu dyskusye nad wnioskiem nagłym posła Bryla i towarzyszy przeciw ks. arcybiskupowi Teodorowiczowi odroczone poprzednio do przesłuchania byłego posła przy Watykanie p. Kowalskiego. Dyskusyi nie wyczerpano, lecz postanowiono odroczyć ją do przybycia cherge przy kwirynale p. Loreta.

Poselstwo rosyjskie przybywa do Warszawy.

Warszawa. (Tel. wł.). Jak donoszą ze sfer miarodajnych już w tych dniach przybywa do Warszawy poselstwo sowieckie. Rząd przygotował pomieszczenie w hotelu „Pretoria". Organizacya przedstawicielstwa polskiego w Rosyi jest w toku, tak, że w najbliższej przyszłości należy oczekiwać wyjazdu p. Tytusa Filipowicza z współpracownikami do Rosyi. Skład osobowy nie jest jeszcze definitywnie ustalony. Równocześnie wyjeżdża konsul Rzpltej z jurysdykcyą na Moskwę i okręg. Inne konsulaty tworzone będą stopniowo.

Propaganda bolszewicka.

Paryż. PAT. (Havas). Donoszą tu z Rygi że jest tam oczekiwane przybycie z Moskwy znanego komunisty francuskiego Jakóba Sadoul. Udaje się on do Niemiec i Czechosłowacyi ze specyalną misyą reorganizacyi w obu tych krajach służby propagandy komunistycznej, która według opinii rządu moskiewskiego prowadzona jest tam w sposób niewystarczający.

Praga. (E. E.) W ostatnim czasie mnożą się w czeskich pismach pogłoski, że zanosi się na bolszewicki przewrót w Czechosłowacyi. Pogłoski te rozsiewane są na rozkaz Moskwy. Pisma przeciwnego obozu zapowiadają krwawą walkę, wyrażają jednak obawę, że Niemcy i Węgrzy skorzystają z zawieruchy, aby niby to w interesie pokoju wkroczyć do Czech. Klerykalny praski „Veczernik" donosi, że wstępem do przewrotu ma być strejk generalny komunistów i wzywa rząd oraz stronnictwa do czujności.

Habsburgowie jeszcze marzą o tronie.

M. Warszawa. (Telefonem). W Budapeszcie odbyły się zaręczyny b. arcyksięcia Albrechta Habsburga z córką naczelnika Horty'ego. Zaręczyny te stoją w związku z dążeniem Habsburgów do powrotu na tron węgierski. Arcyksiążę Albrecht jest synem arc. Fryderyka, naczelnego wodza armii austro-węgierskiej w pierwszych latach wojny.

O Konstantynopol.

Londyn. PAT. Biuro Reutera donosi, że Grecy w Tracyi w oczekiwaniu możliwych ataków na Konstantynopol koncentrują jedną dywizyę. Na wypadek nie dojścia do skutku tego ataku, będzie dywizya oddana do dyspozycyi komendantowi wojsk koalicyjnych w Konstantynopolu, generałowi Harmingtonowi. Ofenzywa grecka nie została odłożona. Komendanci wojsk greckich czują się na siłach każdego czasu podjąć silny atak. Wedle doniesień greckich, sytuacya korzystna Kemala Paszy jest tem uzasadniona, że armia grecka aż do marca była bardzo skrępowana względami dyplomatycznymi.

Angora. PAT. (Havas) Oficyalny turecki komunikat z dnia 8 bm. donosi, że Turcy zaatakowali Greków na południe od Sundburna i zmusili ich do odwrotu, zadając im ciężkie straty. W odcinku Ismid ścigani są Grecy w dalszym ciągu i wycofują się na Zachod.

Konstantynopol. PAT. (Havas.) Rokowania między delegatami Anglii a Kemalistami zostały zerwane, ponieważ Kemaliści stawiają wygórowane warunki.

Paryż. (Tel. wł.) Rząd francuski zaproponował gabinetowi angielskiemu, by oba rządy wystąpiły w obronie neutralności Dardaneli i zmusiły rząd grecki do zaniechania operacyj w zatoce Ismidu. W Atenach wywołał ten wniosek Francyi rozgoryczenie.

Paryż. (Tel. wł.). Jak donosi „Matin" z Aten wystosował premier grecki do Cziczerina list, w którym oświadcza, że wypowiedzenie wojny sowietom nigdy nie było zamiarem Grecyi.

Rząd Kemala żąda abdykacyi sułtana.

M. Warszawa. (Telefonem). Z Rzymu donoszą: Rząd angorski zwrócił się do sułtana z żądaniem abdykacyi. Sułtan w odpowiedzi na to żądanie oświadczył gotowość abdykacyi na rzecz któregoś z członków swej rodziny z wyjątkiem następcy tronu, Abdula Medina, należącego do partyi nacyonalistów.

Masowa ucieczka Żydów z Ismidu.

Konstantynopol. (Ż. B. K.) Przybyło tu z Ismidu 250 żydów sefardyjskich, którzy nie mogli już tam dłużej pozostać podczas walk między kemalistami i Grekami. Cierpią oni skrajną nędzę. Na razie roztoczył nad nimi opiekę Joint Distribution Committee.

Dominia zgodne z polityką rządu angielskiego.

L. Wiedeń. (Telefonem). Z Londynu donoszą: Konferencya premierów dominiów brytyjskich stwierdziła swą zgodność z polityką Anglii w kwestyach blizkiego Wschodu, nie wyłączając spraw Mezopotamii i Palestyny.

O winowajców wojennych.

Paryż. PAT. (Havas). „Temps" **donosi: Prezydent Briand przesłał we czwartek wieczór francuskiemu posłowi Laurentowi w Berlinie telegraficzną dyrektywę, wedle której śmieszne wprost wyroki przeciwko niemieckim oficerom, którzy dopuścili się okropnych zbrodni na rannych jeńcach francuskich, nie dopuszczają do pozostawania francuskiej misyi w Lipsku, mającej uczestniczyć w procesach sądowych tamże. Briand polecił Laurentowi zawiadomić natychmiast misyę, aby razem z całym personalem i świadkami powróciła do Paryża. Briand podał do wiadomości rządu londyńskiego i brukselskiego dyrektywy, udzielone posłowi francuskiemu w Berlinie i oświadczył, że Francya chciałaby się porozumieć ze sprzymierzeńcami w sprawie kroków, które należy powziąć u rządu niemieckiego, przyczem ma być podniesionym śmieszny sposób, w jaki Niemcy spełniają swe zobowiązania w sprawie ukarania winowajców wojennych.**

Lipsk. PAT. (Biuro Wolffa). Trybunał Rzeszy uwolnił generała Schacka i Kruska.

Berlin. (E. E.). Z dobrze poinformowanych źródeł donoszą, że Francya i Belgia przedłoży na przyszłym posiedzeniu Rady Najwyższej interpelacyę w sprawie procesów, prowadzonych w Lipsku przeciw przestępcom wojennym i domagać się będą uchwały Rady Najwyższej, aby dalsze procesa odbywały się przed sądem międzykoalicyjnym. Niemcy mają być w każdym razie zmuszone do wysłania oskarżonych i świadków przed sąd międzysojuszniczy.

Niemcy zażądają przyjęcia do Ligi narodów.

Berlin. PAT. (W. B. K.) Wedle genewskich doniesień „Vossische Ztg", w kołach stojących blisko generalnego sekretaryatu Ligi narodów oczekują prośby Niemiec o przyjęcie do Ligi narodów, ponieważ Niemcy otrzymały ze strony Anglii i Francyi zapewnienie, że żądaniu ich nie będą czynione trudności.

Kronika telegraficzna.

Bordeaux. PAT. (Radio). Według ostatnich obliczeń straty spowodowane strejkiem w Anglii wynoszą 250 milionów funtów, co przy obecnym kursie waluty wynosi we Francyi 2 miliardy franków.

Londyn. (E. E.) Z Tokio donoszą oficyalnie, że wojska japońskie zostały napadnięte przez bolszewików w Mikołajsku. Pomiędzy bolszewikami a Japończykami wywiązała się krwawa walka, zakończona zajęciem przez Japończyków Ochocka.

Nauen. PAT. (Radio). „New York Times" donosi z Waszygtonu, że sekretarz stanu Huges wypracowuje układ w sprawie załatwienia wszyst kich problemów niemiecko-amerykańskich, pozostałych z powodu wojny. Układ ma zabezpieczyć wszelkie interesy i pretensye amerykańskie, wynikające ze zawieszenia broni i traktatu podpisango w Wersalu.

Racya stanu -- w Liszkach.

W odpowiedzi tamtejszej Radzie gminnej

Kraków, 10 lipca.

W Liszkach napastowano przez dwa dni domy żydowskie, wybijano w nich szyby, wywalano drzwi, wdzierano się do mieszkań żydowskich, przyczem czyniono to tak skrupulatnie, że prócz mieszkania aptekarza-Żyda nie pominięto ani jednego domu żydowskiego. Zbożnego dzieła tego dokonała junacka młódź wiejska, w wieku do lat 20. Ot, pohulali sobie chłopaki, korzystając z okazyi. Oto Żyd napastowany przez wieśniaka, który — według pewnej wersyi — rzucił się nań z nożem w ręku, dobył rewolweru i strzelił. Strzał był na nieszczęście celny. Normalną rzeczy koleją tragiczny wypadek stałby się jedynie objektem zajęć policyi i sądu. Policya ujęłaby zbrodniarza, a reszty dokonałby sąd. Tak działoby się w państwie, którem rządzi prawo i gdzie u ludności wytworzono zmysł dla praworządności. Cóż się jednak stało w Liszkach? Zabójstwo wieśniaka, dokonane przez Żyda, wywołało wykroczenia z b i o r o w e przeciw całemu odłamowi ludności, przeciw całej z b i o r o w o ś c i. Za zbrodniczy czyn jednostki rzuca się odpowiedzialność na w s z y s t k i c h bez wyjątku współrodaków jego, a następnie ściga się ich i karze. Społeczeństwo, w którem kwitnie pietyzm prawa, jednostka, w którą wpojono zmysł dla praworządności, bez wahania potępiają samosąd dokonany na jednostce, a cóż dopiero samosąd obelżywy i krzywdzący, dokonany na całej masie.

W Liszkach jednak stało się inaczej. Rada gminna i tamtejsze władze pozwoliły wyrostkom napadać niewinnych obywateli, a wykroczenia te tolerowały, choć nie były chwilowe, ale trwały przez dwa dni, przeciągając się w pierwszym dniu od godz. 9 wieczorem do drugiej po północy. Niedbalstwo czy zła wola odnośnych władz, których nie brak w Liszkach, zmusiły władze w Krakowie do interwencyi. Do Liszek wysłano oddział złożony z 40 żołnierzy dla uśmierzenia „niewinnej" ruchawki. Na szczęście, gdy oddział przybył do wioski, nie zaszła potrzeba interwencyi.

Lecz na tem nie koniec. Rada gminna w Liszkach zamiast okazać skruchę za niedbalstwo ogłasza w prasie krakowskiej tasiemcowy komunikat, w którym, wbrew własnemu stwierdzeniu faktu zamieszek, dowodzi, jakoby ludność zachowywała się „nader poprawnie" i daje wyraz swemu i starosty oburzeniu, że w Liszkach śmiało się wojsko pokazać. W komunikacie czytamy m. i.:

„Dlaczego to władze wojskowe wysyłają wojsko bez porozumienia się z władzami politycznemi?"

„Takie zarządzenia wywołują wśród ludności większe wzburzenie od morderstwa samego i wobec tego rodzaju zarządzeń nie możemy ręczyć za spokój." A więc nie fakt morderstwa samego, ale pojawienie się oddziału wojskowego oburza p. starostę i Radę gminną, jakkolwiek wojsko skonsygnowano jedynie dla przywrócenia spokoju i porządku. Rozruchy nie dotknęły w niczem dumy Rady gminnej czy p. starosty, ale czują się owe instancye w Liszkach dotknięte w swej godności z powodu skonsygnowania oddziału wojskowego. Lecz ta czułość ojców bezpieczeństwa na punkcie dumy i godności nie odpowiada bynajmniej poziomowi ich inteligencyi. Tę niewspółmierność zdradził właśnie ów powyżej wspomniany tasiemcowy komunikat. Rada gminna w Liszkach rywalizuje ze skutkiem — z Pipidówką.

Nie dziwimy się więc Radzie gminnej w Liszkach. Jej racya stanu — to wypływ jej inteligencyi. Ale cóż uczynić, gdy się okazuje, że racya stanu Rady gminnej w Liszkach, to nie tylko jej racya stanu, ale całego odłamu społeczeństwa, stronnictw i prasy. I tu znajdujemy się u ogniska owej choroby, która trawi organizm polski. Racya stanu Rady gminnej w Liszkach — to racya stanu narodowej, chrześcijańskiej i tych wszystkich białych i czarnych demokracyi, w których uścisku duszą się ciągle jeszcze wsie i miasta polskie. Od nich to idzie ten strumień zarazy, który dziś pokutuje na stacyach kolejowych i w Liszkach, znajdując ujście częściej w krwawych niż niekrwawych zamieszkach i rozruchach.

Mowa Izraela Zangwilla w Londynie.

W ubiegłym tygodniu odbył się w Londynie uroczysty bankiet ku czci znanego artysty-rzeźbiarza, Henryka Glicensterna, na którem to przyjęciu obecne były najwybitniejsze osobistości żydowskie w Londynie, jak Achad Haam, Alfred Mond, Izrael Zangwill i in. Na bankiecie tym wygłosił Zangwill polityczne przemówienie, w którem zobrazował obecną sytuacyę w syonizmie. Między innymi powiedział:

MARZYCIELE GETTA.

Marzyciele ghetta sądzili, że będą mogli uzyskać kraj, bez ponoszenia ofiar w zabitych, lub, co gorsza, bez zabijania innych. Myśleli oni: przyjdziemy tam nie zarmią, lecz z siłami do pracy. Jesteśmy jedynym na świecie narodem bez narodowej siedziby. Mordują nas dzisiaj tak, jak nigdy jeszcze w dziejach. Oddajcie nam nasz dawny kraj, a odprowadzimy go do dawnej świetności, choć jest narazie ruiną — i sami odrodzimy się jako naród. Posiadamy dziesiątki tysięcy chałuców, gotowych do wykonywania najcięższych robót, byleby odbudować Syon. Kwitnąca Palestyna przyczyni się do podniesienia całego Wschodu. Jest to naiwna, uczciwa idea. Kończąc inauguracyjną mowę na I Kongresie syońskim, określił dr Herzl projekt swój jako poważny cel o wzniosłych zadaniach, jako błogosławieństwo dla nieszczęśliwych. Złośliwy jednak świat nie dopuści do urzeczywistnienia tej naiwnej i uczciwej idei. Świat nie nagradza tych, którzy tłuką kamienie, lecz tych, którzy rozbijają głowy. (Oklaski).

ARABOWIE.

Faktem jest, że przez uznanie Palestyny za jedyną możliwość zbawienia, napotkał syonizm na opór pół miliona Arabów, już przebywających w kraju. Początkowo zamykali oni oczy, później jednak uciekli się do takich argumentów, jak nóż. Pozatem wysyłają delegacye do państw europejskich z żądaniem wydania zakazu imigracyi Żydów do Palestyny, oraz odwołania deklaracyi Balfoura. W petycyach swych używają przestarzałych kłamstw z „mędrców Syonu", jakoby Żydzi stanowili niebezpieczeństwo dla świata i że chcą zaszczepić na Wschodzie bolszewizm. Syoniści mogliby jednak uniknąć tego starcia, gdyby zgodzili się na przyjęcie dawnej oferty — obszary 6 tys. kilometrów kwadr. w Afryce wschodniej. Dawny wódz terytoryalistów upaja się ciągle jeszcze swoimi danymi planami! Red. N. Dz.).

Z drugiej znowu strony, zapominają Arabowie palestyńscy o tem, że A n g l i a wyswobodziła ich z pod panowania tureckiego, tasama Anglia, która przyrzekła w Palestynie utworzyć siedzibę narodową dla Żydów. Jeśli Arabowie przeciwni byli polityce Anglii, wówczas powinni byli stojąc po stronie tureckiej, walczyć przeciwko niej. Zapominają też Arabowie o wybitnej roli, jaką przy zdobyciu Palestyny odegrali żydowscy legioniści. Wszak gen. Allenby wskazał na heroizm żydowski na polu walki.

UPRZEDZENIA.

Trzeba też wspomnieć o tem, że syoniści wywołali przeciw sobie religijne uprzedzenia ze strony chrześcijan i muzułmanów, oraz polityczny antagonizm Francyi, która zdobyła Syryę. Gdyby świat kierował się rozumem, wówczas z pewnością nie byłoby żadnych antagonizmów, a nawet samych Arabów wzruszyłby nieszczęśliwy los bezdomnych Żydów, zwłaszcza zaś teraz, gdy projektowane jest utworzenie trzech państw arabskich: w Hedżasie, Mezopotamii i Zajordanii. Ale, jak to już z góry przepowiedziałem, otrzymają Arabowie kilka państw, Żydzi natomiast państwo pełne niesnasek i antagonizmów.

Sam nawet Herbert Samuel jest również marzycielem getta. Po otrzymaniu uderzenia w jeden policzek, nastawił drugi, ustępując Arabom przez wydanie zakazu imigracyi. Ufny w rozsądek i poczucie sprawiedliwości, starał się Herbert Samuel pojednać, choć jak to gen. Towushed oświadczył w Izbie gmin, są Arabowie ludem zdradliwym i żądnym krwi, rozumiejącym tylko mowę żelaznej pięści.

WZRUSZAJĄCY FAKT HISTORYCZNY.

Nie mogę powstrzymać się od przypomnienia innej próby zdobycia Palestyny. Było to przed siedmiuset laty, w r. 1212, po upadku wojen krzyżowych. Zapanowała wtedy myśl, że dorośli ludzie są zbyt grzeszni, ażeby módz zdobyć Palestynę a tylko niewinne dzieci zdołają ją wywalczyć. Wyruszyło tedy z Francyi pod przewodnictwem młodego duchownego trzydzieści tysięcy młodzieży obu płci, na 7 okrętach z Marsylii w drogę do Palestyny. Z Niemiec zaś przeprawiło się ich dwadzieścia tysięcy pod wodzą pewnego chłopca przez Alpy, poczem dotarłszy do portu w Genui, pałały gorącem pragnieniem zdobycia Palestyny. Stało się jednak, że 2 okręty, wiozące młodzież z Francyi, zatonęły. Dzieci, jadące na pozostałych pięciu okrętach, dotarły do Aleksandryi, gdzie je sprzedano za niewolników. Biedne dzieci niemieckie chciały wrócić do ojczyzny, wiele z nich jednak zginęło w drodze. Jest to wzruszający epizod w dziejach. Wiara w potęgę niewinności. Lecz świat jest zanadto zły. Jak owe dzieci, starali się syoniści zdobyć Palestynę bez pomocy wojsk, a wielu już Żydów zginęło — podobnie do owych dzieci.

Przecież była chwila, w której naiwną wiarę dziecięcą proklamowano publicznie, kiedyto pod wpływem Wilsona miano znów świat oprzeć na sprawiedliwości i dobrej woli. Palestyna miała stać się siedzibą dla narodu żydowskiego. Niedługo jednak mogło się utrzymać marzenie to w tak do gruntu złym świecie. Na drodze do urzeczywistnienia żydowskich planów stanęła złośliwa kombinacya Francuzów i Arabów, natychmiast puszczono z uwięzi siły katolickie i muzułmańskie. A choć w rzeczywistości atak skierowany był przeciwko Anglii, choć Żydzi są jedyną siłą zdolną do odrodzenia Palestyny, to jednak Anglia wyrzekła się syonizmu.

FAŁSZYWY KROK HERBERTA SAMUELA.

Wyczuwając niebezpieczeństwo pogromów na terytoryum angielskiem, wzmocniłby każdy inny gubernator anglo-saski swą politykę. Herbert Samuel natomiast wydał zakaz imigracyi żydowskiej. Nie dziw tedy, że nasza Rada narodowa zaprotestowała przeciw temu, twierdząc, że postępowanie to wywarło wrażenie, jak gdyby Żydzi zawinili w rozruchach. Smutniejszem jeszcze było to, że chciał on połączyć pogrom z drobną manifestacyą bolszewicką. A smutnem jest to dlatego, że już tyle strumieni krwi polało się wskutek fałszywego połączenia Żydów z bolszewikami. Jestem zadowolony, że związek hebrajskich literatów w Palestynie zaprotestował przeciwko oszczerstwom, jakoby pogrom Jaffski miał coś wspólnego z nieliczną garstką żydowskich bolszewików (Oklaski).

Sir Herbert Samuel posiada w wysokim stopniu zalety, potrzebne do osiągnięcia sukcesów politycznych w tak spokojnem państwie, jakiem jest Anglia, lecz zgoła czem innem jest twórcza polityka (w krajach pustych i bezkształtnych. Zachowanie się Wysokiego Komisarza Palestyny przypomina żywo anegdotę o pewnym rabinie żydowskim, który dwom spierającym się stronom przyznał racyę, a kiedy mu żona zwróciła uwagę, że obie strony chyba racyi mieć nie mogą, przyznał i jej słuszność.. (Wesołość). Obie strony, Żydzi i Arabowie, nie mogą mieć słuszności. Uchwała ze San Remo, zatwierdzająca deklaracyę Balfoura, wyraźnie i dobitnie wypowiedziała się za Żydami. Źle jednak zrozumiał swą misyę Herbert Samuel. Wysłano go do Palestyny nie tylko po to, ażeby ją rozwinąć, ale też przedewszystkiem po to, by uczynić z niej żydowską siedzibę narodową. (Oklaski).

Wielu jest niezadowolonych z lekkich kar, jakie nałożono na arabskich pogromczyków. Bezużytecznem byłoby jednak indywidualne karanie morderców w Jaffie. Największą karą za pogrom byłoby rozszerzenie żydowskich przywilejów. Za każde życie ludzkie należy się odszkodowanie w formie dóbr koronnych i koncesyi handlowych. Wówczas by wiedzieli Arabowie, że w miarę ich niecnego zachowania się, będzie syonizm wzrastał w siłę. (Oklaski).

Stuart Samuel o Palestynie.

L. Wiedeń. (Telefonem). Z Londynu donoszą: W tych dniach powrócił ze swej podróży do Palestyny sir Stuart Samuel. Oświadczył on, że wierzy niezbicie w szybkie uregulowanie się stosunków w kraju.

Na bankiecie pożegnalnym, urządzonym na jego cześć przez jerozolimską organizacyę „Mizrachi" zapewnił Stuart Samuel, że użyje całe-

go swego wpływu dla przekonania świata, że żydowska siedziba narodowa w Palestynie, pozbawiona bezpieczeństwa, nie ma żadnego znaczenia. Żydzi nie mogą być na żaden sposób wystawieni na łaskę i niełaskę Arabów.

Pomyślna akcya na rzecz banku robotn. w Palestynie.

L. Wiedeń. (Telefonem). Z Jerozolimy donoszą: W całym kraju postępuje akcya na rzecz banku robotniczego pomyślnie naprzód. Zewsząd napływają subskrypcye. W samej Hajfie sprzedano do tej chwili 600 akcyi.

Komunikat oficyalny o demonstracyach arabsk. w Jaffie

Jerozolima. Ogłoszono tu oficyalnie komunikat o ostatnich zajściach w Jaffie. Komunikat brzmi:

„W ostatnich czasach powstały znaczne trudności w przewożeniu pojedynczych Żydów na brzeg a to z powodu oporu i przeszkód, stawianych przez arabskich właścicieli łodzi. Zdarzało się to też i wówczas, kiedy mimo to udało się Żydowi wylądować: za każdym razem gromadziły się liczne tłumy Arabów, przybierających groźną postawę wobec lądujących Żydów.

Dnia 30. czerwca przybił do Jaffy okręt, wiozący 10 palestyńskich Żydów z Beirutu. Podróżni opuścili okręt bez wszelkich trudności. Natomiast zaatakowali Arabowie straż wojskową, udającą się do koszar. Jeden strzał padł z dachu pewnego budynku w pobliżu miejskiego ogrodu, ugodził jednak przechodzącego Araba, którego zabił. Inny Arab, który usiłował żołnierzowi angielskiemu wyrwać karabin z ręki, został ciężko zranionym.

Wojsko dało salwę do demonstrantów, przyczem jeden Arab został ranionym. Obecnie panuje w Jaffie spokój.

Rewucki aresztowany.

Jerozolima. (Ż. B. K.). Przywódca komunistów żydowskich i były minister dla spraw żydowskich na Ukrainie Rewucki został na rozkaz władzy aresztowany, ponieważ ogłosił dnia 3 czerwca odezwy komunistyczne. (Po zajściach 1 maja doniesiono, że Rewucki zerwał z małą grupą komunistów w Palestynie, t. zw. M. P. S. i że założył odrębną robotniczą grupę lewicy Poale-Syon. — Red. „N. Dz.").

Bialik „komunistą".

Konstantynopol. (Ż. B. K.) Gdy Bialik przyjechał ze swymi współtowarzyszami do Konstantynopola, władze francuskie chciały ich aresztować, jako komunistów. Dopiero na skutek wstawiennictwa przedstawiciela emigracyi rosyjskiej zostali oni zwolnieni.

Uchwały wstępnej konferencyi syońskiej we Wiedniu.

L. Wiedeń. (Telefonem). Jak już doniosłem, odbyła się tu w dniach 5. i 6. bm. wstępna konferencya XII Kongresu syońskiego. Na konferencyę tę wysłały swych przedstawicieli następujące syońskie organizacye krajowe: niemiecka, polska, czesko-słowacka, wschodnio-galicyjska, bukowińska, rumuńska, siedmiogrodzka, jugosłowiańska, bułgarska i niemiecko-austryacka.

Konferencya zaakceptowała tezy organizacyi niemiecko-austryackiej, w myśl których ma egzekutywa, z siedzibą częścią w Londynie, częścią zaś w Erec Izrael, składać się z 25—30 członków. Wyboru prezydyum Komitetu Akcyj nego ma dokonać sam Komitet, a zatwierdzi go Kongres. Wogólności uchwalono zająć się przedewszystkiem sprawą kierownictwa i na żaden sposób nie dopuścić do tego, by wybory do Komitetu umieszczono na końcu obrad Kongresu. Dalej postanowiono, by w skład egzekutywy wchodził przedstawiciel syonistów amerykańskich, oraz przedstawiciele dyrektoryum Żydowskiego Funduszu Narodowego i Banku kolonialnego. W skład Wielkiego Komitetu Akcyjnego ma wejść 100 członków, wybranych na wniosek organizacyi krajowych przez Kongres. Wkońcu powzięto na konferencyi uchwałę, przewidującą utworzenie na Kongresie komisyi permanencyjnej, do której organizacye krajowe wydelegują po jednym członku. Wszystkie rezolucye, mające przyjść pod obrady Kongresu, muszą wpierw być przedłożone komisyi permanencyjnej.

Konferencya mniejszości syońskiej w Ameryce.

Nowy Jork. (Ż. B. K.). Dnia 3 lipca rozpoczęły się tu pod przewodnictwem Macka obrady konferencyi obecnej mniejszości syońskiej w Ameryce. W konferencyi bierze udział 300 delegatów. Jako mowcy wystąpili Brandeis, prof. Frankfurter, Robert Szold, prof. Friedenwald i prof. Kallon.

Fuzya żyd. organizacyj ratunkowych w Niemczech

Wspólna akcya na rzecz Żydów ukraińskich.

L. Wiedeń. (Telefonem). Z Berlina donoszą: Nastąpiła tutaj fuzya wszystkich żydowskich organizacyj ratowniczych (Hilfsverein, Związek Żydów rosyjskich i in.) celem przedsięwzięcia wspólnej akcyi na rzecz Żydów ukraińskich. Istnieje plan wysłania do Ukrainy specyalnej misyi, któraby zawiozła dla ofiar pogromów żywność, odzież i środki lecznicze. Zjednoczony komitet zamierza też przewieźć sieroty żydowskie z Ukrainy do Niemiec, celem wykształcenia ich w pracy rolnej dla Palestyny.

Przed wznowieniem rokowań polsko-żyd.

W „Najer Hajnt" czytamy: Jak się dowiadujemy, nastąpiła ostatnio w kołach rządowych pewna zmiana w stosunku do kwestyi żydowskiej. P. Witos miał oświadczyć, że wobec zakończenia przesilenia gabinetowego i ustalenia nowego rządu, który jest od poprzedniego bardziej liberalnym, można, zdaniem premiera, znów zabrać się poważnie(!) do kwestyi żydowskiej.

Odpowiednim ministrom wydano już instrukcye, ażeby rozpatrywali sprawę i obmyślili środki i sposób przystąpienia do niej.

Nie wiadomo dotąd, czy rząd, lub komisya międzyministeryalna (w skład której wchodzą ministrowie spraw wewnętrznych, zagranicznych, oświecenia i finansów) ponownie wezwie międzypartyjny komitet żydowski, by przystąpił do konferencyi, czy też znajdzie inną formę prowadzenia rokowań. Nie wiadomo również, jak się odniosą do tego żydowskie stronnictwa polityczne. Sejmowy klub posłów przy Tymczasowej Żydowskiej Radzie Narodowej, który pierwszy zerwał nieproduktywne układy przyjmie na wszelki wypadek chętnie każdy projekt wznowienia rokowań, zażąda jednak rzeczywistych gwarancyi, że tym razem nie będą one czczą dekoracyą dla wprowadzenia w błąd zagranicznej opinii publicznej, iż stosunki układają się jak najpomyślniej. Rząd będzie musiał dowieść, że tym razem ma istotnie „poważne zamiary i że w krótkim czasie doprowadzi rokowania do pozytywnych i pomyślnych rezultatów".

Delegat rządu palestyńskiego w Warszawie.

Warszawa. (Tel. wł.) W tych dniach ma przybyć do Warszawy komisarz emigracyjny rządu palestyńskiego. Wszystkie wizy paszportowe, wydane do dnia 20. maja, będą miały ważność tylko po zatwierdzeniu ich przez komisarza.

W związku z powyższą wiadomością komunikuje centralny Urząd palestyński:

Wszystkie osoby, posiadające paszporty z wizą angielską do Palestyny, winny je natych-

Teatr żydowski.

„Jaśko z Odessy", obraz życiowy w 4 aktach Rajselmana.

„Jaśko z Odessy" to potworny, kinomatograficzno-grandguignolowski dramat, sporządzony wedle recepty skrajnego naturalizmu. Na szczęście patrzymy już z historycznego punktu widzenia na owo pławienie się w brudach i podłocie, na fotografie ladacznic i innych postaci z dna męt'w, na tysiącorakie odmiany syfilityków i alkoholików, na zgwałcenia i kazirodztwa, na policzkowanie własnych ojców i brutalne bicie, na porody w oczach publiczności, lesbijskie i inne perwersyjne amory.

„Jaśko z Odessy" należy już dziś do przebrzmiałego prądu, a tę niesmaczną strawę skonsumować może tylko plebs, lubujący się w grubych efektach i krzykliwych tematach. Rajselman zbiera okruchy ze stołu naturalistów rosyjskich. Typy jego nie mają duszy żydowskiej.

Jaśko jest drapieżną bestyą w ludzkiem ciele. Dzięki jego ładnej powierzchowności i pyszałkostwu biegają dziewice szybko w jego ramiona, by rychło zaswansować na narzeczone, aby zaraz potem marny pędzić żywot dziewczyn publicznych. Jaśko, handlarz żywym towarem jest zdolnym kupcem.

Najpierw uwiódł Lizę, która mu potem wiernie odnosiła zarobek uliczny, aż prostytucyjne życie wpędziło ją w chorobę i śmierć. Potem padł wybór Jaśka na drugą uczciwą dziewczynę Sonję, którą (oczywiście w charakterze narzeczonego) z małego miasteczka zawiódł do Odessy, gdzie ją przemocą wepchał w grzęzawisko rozpusty. Była bardzo głupia, że chciała wyjść za człowieka zupełnie nieznanego, ale nie jej to wina, lecz Rajselmana, który chciał ją jak najbardziej upiększyć, a jednak rzucił wbrew swej woli cień na jej charakter. Kochała tęsknego, rozegzaltowanego skrzypka Borysa, a pod wpływem nieznacznej namowy ojca uległa pokusie.. dobrej partyi.

Rajselmanowi nie chodziło wcale o ukaranie Sonji za ten niemoralny uczynek — kara byłaby zresztą zbyt srogą. Wedle koncepcyi autora cierpi ona niewinnie. Rajselman znęca się nad nią, każąc potwornemu Jaśce maltretować ją, katować, oblewać wrzątkiem itp.

Do trzeciego razu sztuka... Przy trzeciej ofierze spotyka Jaśka zasłużona kara, Sonja nożem przebija swego kata, a śmierć ta zwolniła nas od widoku dalszych okropności, najgęściej rozsianych po drugim akcie.

Sztuka ta niema żadnej wartości artystycznej, bo jedynym jej celem jest tanie efekciarstwo, polowanie na wstrząs nerwów, dogadzanie najniższemu kmakowi motlochu.

Szkoda zapału, sumienności i znakomitej gry niektórych artystów.

P. Poliakow znów święcił tryumf w roli Jaśka, z którego stworzył charakter tak czarny, że stosownie do intencyi autora najdrobniejsze światełko do duszy tego ohydnego handlarza żywym towarem nie dotarło.

P. Poliakow umiał zawsze uderzyć w odpowiedni ton bestyalskich instynktów. Całość roli opracował bardzo inteligentnie. Właścicielka domu schadzek, znakomitą zarówno w masce, gestykulacyi, sposobie ujęcia gry jak i strojach, była p. Kompaniejec.

Sumienną i ładną grą popisywały się pp. Anela i Borusowa.

Rozmarzonym Borysem ze łzą w oku był p. Rabinowicz. Udatny i dobrze postawiony typ ojca Sonji dał p. Palepade. Pp. Klinger, Hart i Weissbrot stworzyli postacie pełne życia. Bez wczucia się w kreacyę grała pani Palepade. Chemicznie wypraną z wszelkiego talentu jest p. Bauermanówna.

Przedstawienie „Jaśka z Odessy" było ostatniem przedstawieniem zjednoczonej trupy łódzkiej i krakowskiej. W żydowskim światku teatralnym wywołali Lodzianie rewolucyę.

Wystawili u nas 32 razy „Dybuka" Anskiego, 14 razy „Pustą karczmę" Hirschbeina, 3 razy „Jesziwę" Mifelewa i raz nieszczęsnego „Jaśka z Odessy".

Entuzyazm dla sztuki, staranność wystawy (mimo przeszkód, stawianych przez p. Jakóba), sumienne i inteligentne przygotowanie były charakterystyczną i chwalebną cechą przedstawień łódzkiej trupy.

W. Falleh.

miast nadesłać do biura Urzędu palestyńskiego wraz z dokumentami, stwierdzającymi przynależność danej osoby do jednej z kategoryi, osób, mogących w myśl nowych rozporządzeń otrzymać wizy do Palestyny.

Osoby, których paszporty znajdują się w Urzędzie palestyńskim, uprasza się o nadesłanie odpowiednich dokumentów, jak poświadczenie Komisyi syońskiej itd.

Dochód Ż. F. N. za miesiąc czerwiec b. r. wedle zestawienia miast.

Przemyśl 47.826·—, Kraków 45.356·80, Bielsko 44.186·—, Rzeszów 25.644·—, Tarnów 19.077·55 Gorlice 17·405·—, Sanok 13.868·—, Jarosław 13.766·—, Wadowice 10.643·60, Zabłocie 9530·—, Nowy-Targ 8863·—, Mielec 8490·—, Lisko 7907·—, Strzyżów 6707·—, Nowy-Sącz 6340·—, Oświęcim 6094·—, Jasło 5.844·—, Chrzanów 5188·—, Biecz 4860·—, Tarnobrzeg 4637·—, Borowa 3556·—, Pilzno 3530·—, Sokołów 2600·—, Bochnia 1800·—, Rudnik 1520·—, Czarny-Dunajec 1400·—, Ropczyce 1364·—, Przeworsk 1352·—, Niepołomice 1184·—, Jordanów 1070·—, Brzozów 1050·—, Łańcut 1000·—, Zakopane 1000·—, 7 miast niżej 1000·— 2758·—. Razem Mk. 337.416·95.

Nasze taryfy celne.

Dnia 27 i 28 czerwca odbyły się posiedzenia Komitetu Celnego w Warszawie, na których uchwalono podwyższenie dotychczasowego mnożnika celnego (stawka celna plus agio) z 20 na 150. Uchwalono wprowadzenie dla listy towarów wolnych od cła mnożnik 1 (stawka taryfy celnej w markach papierowych), dla towarów, korzystających z ulg celnych, mnożniki 10, 60 i 100 oraz dla towarów zbytkowych mnożnik 200; mnożnik 60 prawdopodobnie nie będzie wprowadzony w życie.

Lista towarów opłacających cło o **mnożniku 1** (dawna lista wolna); obejmować będzie: warzywa, świeże i suszone, ryż, mąkę, kaszę i słód, ziemniaki suszone, płatki itd., mleko zgęszczone, mączkę mleczną, mięso gotowane, suszone, wędzone i marynowane, ryby solone, wędzone i suszone, śledzie wędzone, artykuły spożywcze (poz. 39 p. 1. taryfy celnej), kości poddane działaniu kwasu siarkowego, palone, popiół i węgiel z kości (poz. 41, p. 3, 4 i 5), sadło, margarynę i sztuczne masło, odpadki skór twardych (poz. 55, p. 5), grafit mielony, antymon metaliczny (poz. 92 p. 2), azotan amonu (poz. 98, p .2), siarczan amonu, sól glauberska, kwas siarkowy niedymiący, kwas azotowy, nitroze, kwas solny, ekstrakty garbnikowe, siemie farbiarskie, miedź w gaskach, ołów w gaskach, turbiny parowe i obrabiarki do metalu (poz. 167, A. p. 1-e. g), wozy kolejowe, cysterny kolejowe (poz. 171. 1. a, b), statki żelazne (o 600 ton pojemności), statki drewniane, celulozę, żerdzie wiertnicze, papier drukarski niesatynowany i nieklejony (poz. 177, p. 2 b, 1 i 2), szpagat z konopi, manile poz. 191, p. 1 i 2), kożuchy zwykłe, niepokryte tkaniną.

Lista towarów o **mnożniku ulgowym 10**: oleina, tytoń, bicze tkackie, skóra na zgrzebła, azbest, wyroby prasowne z węgla powyżej 3 kg, cegły, drut miedziany, pasy napędne druciane, kable miedziane, gołe, tkaniny druciane z miedzi, przewodniki elektryczne, narzędzia z żelaza i stali (poz. 161, p. 2, p. 3 a, b i c), przybory zecerskie, maszyny i aparaty do celów wiertniczych, parowozy i elektrowozy itd. (poz. 167 A, p. 1-b), maszyny parowe i silniki (poz. 167 A. p. 1-c), lokomobile parowe, maszyny włókiennicze, części maszyn, podlegających opłacie cła ze zniżonem agio, maszyny elektryczne, akumulatory, wodomierze, paromierze i gazomierze, liczniki elektryczne, samochody ciężarowe, przędzą z włókien ramii (poz. 184 i uwaga), pasy bawełniane (balsta), płótno żaglowe (poz. 194), tkaniny do użytku fabrycznego, przędzę ze szerści wielbłądziej i takież pasy od 200 mm w górę, cegły i płyty z kwarcu i dynasu, z magnezutu, retorty dla zakładów gazowych, cement i zaprawa szamotowa (poz. 72, poz. 3-f), wyroby porcelanowe dla celów elektrotechnicznych, balony, rurki i bagietki szklane (poz. 77 p. 2), pasy napędne kauczukowe itd. (poz. 88, p. 1), siarczek sodu, wodosiarczek sodu, azotany toru, ceru, berylu, aluminium i magnesu, nitro i anidopochodne szeregu aromatycznego, naftole sulfopochodne, wodosiarczyk wapna, ster siarczany, rury miedziane (poz. 149, p. 1 a I i II), oprawki mosiężne (poz. 149, p. 2 b), walce żelaza lanego, nieobrobione utwardzone, łańcuchy na potrzeby wiertnictwa.

Lista towarów, opłacających cło z ulgowym **mnożnikiem 100**: korzenie cykoryi (poz. 5, p. 4), papier drukarski (poz. 177, p. 2 c 1), owoce i jagody świeże, soki z owoców, gorczyca nieprzyrządzalna w beczkach, cukier, chmiel, włosy ludzkie, gąbki, wosk bitumiczny z węgla, taśmy plecione ze słomy (poz. 64 p. 3). Cała grupa 7 taryfy celnej: rudy, produkcy hutnicze, metale i wyroby z metali, o ile nie są objęte większemi ulgami celnemi lub mnożnikiem dla towarów zbytkownych z wyjątkiem 173, p. 1.90, powozy itp. wozy osobowe, samochody osobowe oraz z poz. 167 maszyny rolnicze typów wyrabianych w kraju w dostatecznej ilości. Przędza bawełniana (poz. 183 p. 4), przędza lniana (poz. 184), tkanina bawełniana cambric (poz. 187, p. 3, 188, p. 3), worki jutowe itd. (poz. 191), drelich surowy (poz. 192, p. 1), parasole (poz. 211, p. 2 b, 3 a, b), sieczka szklana (poz. 214 p. 1), przybory piśmienne itd. poz. 216, p. 1, 2), papa (poz. 177 1-c), liny, linki itd. (poz. 183, p. 2 a).

Reszta towarów opłaca cło normalne (mnożnik 150) i cło podwyższone (mnożnik 200), a to od towarów zbytkownych, których lista ma być skompletowana; uchwalono zamieszczenie na tej liście fabrykatów tytoniowych.

Dalej uchwalono następujące zasady:

Z ważnych powodów gospodarki państwowej Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu może uwolnić od cła lub zniżyć dopłatę walutową (agio) na poszczególne partye innych towarów.

Wszelkie towary, pochodzące z obszarów plebiscytowych Górnego Śląska za zaświadczeniem generalnego konsulatu polskiego na Górnym Śląsku wolne są od opłaty celnej. Wolności tej udziela się na czas aż do rozstrzygnięcia przynależności państwowej Górnego Śląska.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 16 lipca 1921 r. i będzie obowiązywać do dnia 15 października wyłącznie. Ten sam termin ważności ustanawia się dla pozwoleń, udzielonych na zasadzie §§ 3 i 4 rozporządzenia z 30 marca 1921 r. w przedmiocie ulg celnych (Dz. U. N. 33, poz. 200) jako też i dla pozwoleń, które zostaną udzielone na skutek podań o przyznanie ulg celnych z tegoż rozporządzenia z dnia 20 marca 1921 r., złożonych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia

Do towarów wymienionych w art 1 i 2 rozporządzenia z dnia 30 marca 1921 r. w przedmiocie ulg celnych (Dz U. N. 33 poz. 200) stosuje się wolność celną względnie dopłatę walutową (agio) w wysokości 400 procent w ciągu miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, o ile towary te:

a) zostały nadane do przewozu koleją lub statkiem najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień wejścia niniejszego rozporządzenia w życie.

b) Zalegały w dniu wejścia niniejszego rozporządzenia w życie w celnych składach urzędowych kolejowych oraz pozaurzędowych publicznych lub prywatnych.

Z dniem 16 lipca 1921 r. traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 30 marca 1921 r. w przedmiocie ulg celnych.

KRONIKA.

Kraków, 10 lipca.

ŻYDOWSKA KONFERENCYA SANITARNA.

W poniedziałek dnia 11-go bm. i we wtorek dnia 12-go bm. odbędzie się we wielkiej sali Kahału, Skawińska 2, konferencya sanitarna zachodniej Małopolski, zwołana przez medycal comissyon A. J. D. C. Wstęp tylko dla delegatów. Początek o godz. 10-tej rano. Posiedzenie zagai Dyr. Plotz J. D. C., który też przedstawi wytyczne konferencyi.

— **Opłaty od środków przewozowych.** Magistrat miasta Krakowa wydał rozporządzenie w sprawie opłat gminnych w mieście Krakowie od środków przewozowych, uchwalone przez Radę miasta Krakowa w dniu 14 marca 1921 r. a zatwierdzone przez Ministerstwo spraw wewnętrznych, po porozumieniu z Ministerstwem Skarbu reskryptem z dnia 31 maja 1921 r. Nr. S. U. 626. Na podstawie powyższego rozporządzenia ustanawia się opłaty na rzecz funduszu miejskiego od środków przewozowych, a to za niszczenie i zanieczyszczanie ulic i placów. Opłata wynosi od dorożki jednokonnej 400 Mk rocznie, od dorożki dwukonnej 500 Mk, od dorożki automobilowej 600 Mk, od automobilu do jazdy wynajmowanego 800 Mk, od omnibusu konnego 300 Mk, od omnibusu automobilowego 1000 Mk, od omnibusu automobilowego do peryodycznego przewozu osób między Krakowem a inną miejscowością od jednego wozu, a w szczególności: z kołami gumowemi 620 Mk, z kołami żelaznemi 1200 Mk, od wozu ciężarowego 500 Mk, od automobilu ciężarowego 1200 Mk, od wózka ręcznego dla rozwożenia w sposób zarobkowy drzewa i węgla drzewnego 50 Mk rocznie.

— **Ceny targowe.** Na wczorajszym targu notowano następujące ceny warzyw i owoców: ziemniaki nowe od 30 do 40 mk za 1 kg, groch niełuskany 100 mk, kalarepy średnia główka 5 mk, kalafior średni 50 mk, cebuli wiązka 30 mk, ogórki małe po 12 mk sztuka, borówki 25 mk za litr, czereśnie do 300 mk 1 kg, wiśnie od 120 do 150 mk, poziomki 100 mk za 1 litr, maliny 60 mk za litr. — Nabiału było na targu obficie; płacono: mleko od 20—30 mk za litr, masło od 400—480 mk za 1 kg, jaja około 10 mk sztuka.

— **Rozpoczęcie półkolonii wakacyjnych w Parku Dra Jordana.** Dnia 12 VII br. o godzinie 8-ej rano zgromadzą się dzieci, które uiściły w Wy-

dziale VII Magistratu wpisowe i były badane przez lekarza, na bioniach miejskich koło parku Dra Jordana, poczem zostaną podzielone stosownie do płci i wieku na oddziały i oddane pod opiekę wyszkolonych w tym kierunku nauczycielek-ochroniarek.

Zaznacza się przytem, że każde dziecko ma przynieść z sobą legitymacyę, które wydaje Wydział VII Magistratu, ul. Poselska l. 8, parter, w godzinach urzędowych od 10—2-ej.

— Półkolonia wakacyjna urządzona przez Kolonię ogrodniczą została otwarta z dniem 3 lipca. Dalsze wpisy przyjmuje się w klonii od 7—9 wieczorem.

— Kursa warzywnictwa dwumiesięczne urządza Kolonia ogrodnicza młodzieży żydowskiej w Krakowie, pl. Powyścigowy, począwszy od 10-go lipca br. Opłata miesięczna 1200 Mkp.

— Na kolonię Ogrodniczą młodzieży żydowskiej w Krakowie zebrali 28 VI 1921 r. pp. Izak Werber i inż. P. G. po 4 m. 2 blachy cynkowej od pp. Freilicha i Karmela, Dawida i Leona Frisch, Liebeskinda Kalmana, Karmela Löbla, Nehla Sal. Werbera Izaka; po 6 m. 2 od pp. Nebenzahla i Mandelbauma; po 2 m. 2 blachy żelaznej od pp. Briefla Chaima, Halperna Mechela, Hechta, 1 m. 2 od p. Blodeka Leona; ponadto ofiarowali p. Józef Himelblau 6000 Mk i po 1000 Mk pp. Rafał Pfefer i Henryk Halpern.

— Z teatru „Bagatela". „Strażnik cnoty" wypełni dzisiaj popołudniówkę a „Grube ryby" z Mieczysławem Frenklem spektakl wieczorny. W poniedziałek i wtorek „Koteczka", również z Mieczysławem Frenklem.

— Operetka w „Nowościach". „Krysia leśniczanka" wystawioną zostanie w „Nowościach we środę dnia 13 bm. Rolę tytułową kreuje Marya Czernekówna. PP. Ciesielscy urozmaicą operetkę tańcami „Czardasz" Menuet.

„Der lystiger Jid" nr 7 zawiera m. i.: wiersz Reisena, „X przykazań waluciarzy", „Bund" wobec Wilsona, wiadomości lokalne i z prowincyi, etc. etc.

— Sturm (Bielsko) — Jutrzenka. W niedzielę dnia 10 bm o godzinie 6 i pół popołudniu odbędą się na boisku K. S. „Cracovii" zawody footballowe pomiędzy S. C. „Sturm" z Bielska a „Jutrzenką".

Poprzedzi o godz. 4½ popołudniu match o mistrzostwo okręgu krakowskiego pomiędzy K. S. „Sola" (mistrzem podokręgu wadowickiego) a „Cracovią II" (mistrzem podokręgu krakowskiego). Bilety wcześniej nabyć można we firmie Statter, Starowiślna 16.

— Kradzież w kościele. W związku z kradzieżą przedmiotów kościelnych, o czem donosiliśmy wczoraj, aresztowano Józefa Momolę (l. 20), wspólnika osadzonego już wcześniej pod kluczem Wójtwicza. Okazało się w toku śledztwa, że obaj zaaresztowani wraz z trzecim dotychczas niewyśledzonym wspólnikiem włamali się do kaplicy pałacu ks. Czartoryskich w Woli Justowskiej, gdzie skradli wyszczególnione wczoraj naczynia kościelne, będące własnością XX. Misyonarzy.

— Sprzeniewierzenie. Aresztowano 26-letniego Salomona Reissfelda i jego żonę Bronisławę (l. 25) oraz Izraela Weisskohla (l. 26) pod zarzutem sprzeniewierzenia 360 dolarów na szkodę Juliana Sali z Myślenic. — Sala dał zaaresztowanym wymienioną sumę na przechowanie, ci przywłaszczyli ją sobie, twierdząc, że pieniądze zaginęły.

— Kradzież w łaźni. Policya przytrzymała 17-letniego Dawida Guttlieba, terminatora piekarskiego, który w żyd łaźni ludowej przy ul. Rabina Meiselsa skradł jednemu z kąpiących się ubranie wartości 15.000 marek.

— Na usiłowanej kradzieży na krakowskim dworcu kolejowym przychwycono Józefa Ehrlicha (l. 35) ze Lwowa. Aresztowanie nastąpiło w chwili, gdy Ehrlich z kieszeni gospodarza Trojana z Rajbrota wyciągał portfel z większą kwotą pieniężną.

— Kieszonkowey. Wczoraj na targu tandetnym aresztowano Józefa Woźniaka (l. 30) i Zygmunta Kapturkiewicza (l. 19), którzy pewnemu górnikowi skradli portfel z kwotą 2400 mk. Pieniądze [illegible]

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA".

Niedziela popołudniu: „Strażnik cnoty", wieczorem: „Grube ryby".

REPERTUAR TEATRU POWSZECHNEGO.

Niedziela popołudniu: „Bal w operze"; wieczorem: „Wesele Fonsia".

REPERTUAR OPERETKI W NOWOŚCIACH.

Niedziela popołudniu: „Cnotliwa Zuzanna", wieczorem: „Błękitny mazur".

Z kraju.

Spis ludności w Polsce odbędzie się 1 września. W „Dzienniku Ustaw" ukazało się dziś rozporządzenie Rady ministrów w sprawie odbycia powszechnego spisu ludności państwa w dniu 1 września br. (M).

W Łodzi nie będzie politechniki. Ministeryum oświaty odrzuciło prośbę o otwarcie politechniki w Łodzi z powodu trudności finansowych. Koszt założenia był obliczony na 500 milionów marek, utrzymania zaś rocznego — na 100 milionów marek.

Milionówka. W dzisiejszym ciągnieniu wygrana padła na nr 1760290, sprzedany w Kalwaryi w Małopolsce (M).

Związek robotników miejskich w Warszawie wystosował do magistratu ultimatum z 16 żądaniami, m. i. podwyższenia zarobków z dniem 1 lipca o 100 procent (M).

Dział gospodarczy.

UMOWA NAFTOWA Z PAŃSTWAMI BAŁTYCKIEMI.

M. Warszawa. (Telefonem). Dziś przybyli tu z Rygi dyrektorzy „Polskiej Nafty" oraz T. P. S., którzy w porozumieniu z państw. odbenzyniarnią w Drohobyczu zawarli w Rydze układ z Łotwą, Estonią i Finlandyą o dostarczenie nafty dla tych państw przez Polskę. Transporty nafty odbywać się będą morzem. W tym celu wynajęty został specjalny statek.

GROŹBA STREJKU W PRZEMYŚLE ŁÓDZKIM.

M. Warszawa. (Telefonem). Z Łodzi nadeszła tu wiadomość, że w przemyśle włókniszym grozi wybuch strejku na tle ekonomicznem. Robotnicy wysunęli żądanie podwyżki zarobków o 120 procent.

ŚLĄSKI BANK ESKONTOWY.

— Dnia 27 czerwca br. odbyło się XXVII Zwyczajne Walne Zgromadzenie akcyonaryuszy Śląskiego Banku Eskontowego w Bielsku, na którem postanowiono podnieść kapitał akcyjny tej instytucyi z 35,000.000.— Marek na 80,000.000 Marek, dalej wypłacić dywidende za rok 1920 po 50.— Mk od akcyi, względnie 17.8% od wartości nominalnej.

Do Rady Zawiadowczej instytucyi wybrano Dyrektorów: Dra inż. Franciszka Herzberga i p. Alfreda Wechsberga z Wiedeńskiego Banku Lombardowego i Eskontowego, dalej znanego przemysłowca naftowego Józefa Rottenbergera.

Dyrektorami Banku zostali mianowani pp. Emil Pillersdorf i A. Pineles, tego ostatniego powołano równocześnie na Kierownika krakowskiego Oddziału Śląskiego Banku Eskontowego.

Z żywem zadowoleniem przyjąć należy wiadomość, iż w miejsce dawnego Wiedeńskiego Banku eskontowo-lombardowego powstaje w Krakowie oddział instytucyi finansowej, mającej swą siedzibę w Polsce. Wspomnieć należy, że przez fuzyę Banku Śląskiego z koncernem banków belgijskich, w skład którego — jak wiadomo wchodzi również Wiedeński Bank Lombardowy — państwo nasze pozyska silny kapitał zagraniczny, który dla nas jest tak niezmiernie pożądany.

— o-o —

Nowe podwyższenie ceny papieru rotacyjnego. Ministerstwo przemysłu i handlu zgodziło się na żądanie związku fabrykantów papieru podniesienia ceny papieru rotacyjnego z 56 mk na 70 mk za kilogram (M).

Z giełdy.

Kraków, 9 lipca.

Słabe obroty przy kursach naogół niezmienionych, lecz przy panującej tendencyi zniżkowej. Waluty i dewizy bez zmiany.

Giełda krakowska z dnia 9 lipca 1921 roku.

Akcye bankowe:	[illegible]	żądane	[illegible]
Polski Bank Przemysłowy I—IV em.	500—	500—	
Polski Bank Przemysłowy V em.	—·—	—·—	
Hipoteczny	675—	725—	
Małopolski	650—	700—	
Gal. Ziemski Bank Kredytowy	700—	750—	
Powszechny Bank Kredytowy S. A.	—·—	—·—	
Bank Kredytowy w Warszawie V em.	—·—	—·—	
Bank Związku Spółek Zarobkowych	—·—	—·—	
Akcye Tow. handl. przem.			
Polskie Tow. handl. („P. T. H.") I—III e.	1060—	1125—	[illegible]—1120
Polskie Tow. handl. („P. T. H.") IV e.	—·—	—·—	
Handl. Spółka akc. „Impeks"	450—	500—	
„Polski Glob" Tow. transport.-handl. I-III	[illegible]	1300—	1250—
C. Hartwig, Dom ekspert.-handl. Poznań	—·—	—·—	
Żegluga Polska	550—	600—	575—
Zieleniewski	9000—	9500—	[illegible]
Warsz. Sp. akc. bud. Parowozów I-II em.	1700—	1900—	1850—1900
„Lesieur" fabryka maszyn rolniczych	6200—	[illegible]	
„Trzebinia" fabr. maszyn i narz. roln. I-III.	3000—	3900—	
„Trzebinia" fabr. maszyn i narz. roln. IV e.	—·—	—·—	
„Automotor" fabryka samochodów	3800—	2600—	
„Górka" fabryka cementu	8100—	8400—	
Gal. akc. Zakłady Górn. Siersza	7000—	7900—	
„Tepege" Tow. dla przedsięb. górniczych	8000—	8500—	8200—
Polska nafta	2100—	2400—	2150—2350
Elektrownia w Sierszy	2100—	[illegible]	
„Olkusz" T. A.	4000—	4100—	
„Pebet" Powszechne zakłady budowlane	1050—	1150—	
Fabr. przetworów kwaszon. w Trzebini	[illegible]	[illegible]	
„Krakus" Zjedn. fabr. przetw. wyszukow.	[illegible]	[illegible]	3750—
Fabryka porcelany w Ćmielowie	[illegible]	[illegible]	

Waluty dewizy	Waluta markowa Gotówka (banknoty) Kupno	Sprzedaż	Czeki w płatn. Kupno	Sprzedaż
Dolary St. Zj.	—·—	—·—	—·—	—·—
Marki niemieckie	[illegible]	26—	25—	27.—
Korony austryackie	[illegible]	2·40	[illegible]	2·70
Korony czesko-słowackie	[illegible]	[illegible]	25—	27—

Końcowe kursa giełdy zurychskiej z dnia 9 bm. (L.): Berlin 7.87 (8 bm. 7.90), Holandya 194.40 (195), Nowy Jork 595 (595), Londyn 22.11 (22.122), Paryż 47.32 (47.40), Medyolan 28.25 (28.57), Praga 7.78 (7.87), Budapeszt 2.22 (2.20), Zagrzeb 3.85 (3.90), Bukareszt 8.80 (8.80), Warszawa 0.32 (0.37), Wiedeń 0.91 (0.92), stempl. kor. austryackie 0.83.

W wolnym obrocie w Wiedniu notowano w dniu 9 bm. (L.): Marki niemieckie 993, dolary 735, marki polskie 0.43.

Straszne pogromy Żydów w Rosyi.

Ryga. (Tel. wł.) Donoszą z Rosyi o dalszych pogromach na Ukrainie. Podają, że w 400 miastach wymordowano 100.000 Żydów i splądrowano ich mieszkania. (Z powyższego telegramu nie wynika jasno, czy cyfry te odnoszą się do ostatnich pogromów, czy też obejmują one pogromy dłuższego okresu czasu. — Red. „N. Dz.").

L. Wiedeń. (Telefonem). Z Rygi donoszą: Nadeszły tu wiadomości z Rosyi o strasznych pogromach żydów, urządzanych przez powstańców. Oficyalna prasa bolszewicka w Moskwie wiadomości te potwierdza.

Helsingfors. (E. E.) Otrzymano tu wiadomość, iż w ostatnich dniach miały odbyły się krwawe pogromy Żydów w Lubomlu pow. Bobrujskim i Starobinie w pow. Słuckim. Zbrojne bandy członków byłych formacyi ochotniczych napadły na Lubom i Starobin, gdzie dokonały pogromów i spaliły wiele zabudowań. Tłum Żydów, który w Lubomiu schronił się do synagogi ocalila od śmierci energiczna interwencya księży katolickich. Ludność żydowska obu miejscowości uciekła do Bobrujska i Słucka. Władze bolszewickie odmówiły wszelkiej pomocy przeciw napastnikom.

Valera przyjął zaproszenie Ll. George'a.

Londyn. PAT. Biuro Reutera ogłasza odpowiedź de Valery, wystosowaną pod adresem Lloyd George'a następującej treści: Prośbo, która Pan imieniem rządu angielskiego przedstawił, aby położyć kres wiekowemu sporowi między dwoma narodami obu wysp i przywrócić harmonię i dobre sąsiedztwo, jest zaprawdę także i życzeniem narodu irlandzkiego. Zapytałem swoich kolegów i poinformowałem się co do życzeń przed stawicieli mniejszości narodu w sprawie zaproszenia, takie Pan do mnie wystosował. W odpowiedzi donoszę Panu, że są oni gotowi zejść się z Panem i omówić z nim podstawy konferencyi, którą Pan proponuje, żywię uzasadnioną nadzieję, że będzie osiągnięty cel, do którego Pan dąży.

Dublin. PAT. (Reuter). Irlandzka konferencya trwała dzisiaj w dalszym ciągu. Czterech połudn.-owo-irlandzkich unionistów uczestniczyło w rokowaniach. Co do tych rokowań zachowana jest ścisła tajemnica. W Dublinie oczekują wynikucy optymistycznie.

קרן קימת לישראל

Żydowski Fundusz Narodowy.

Biuro centralne dla Zach. Małopolski i Śląska

Kraków, ul. Stradom L. 15.

Konto P. K. O. Nr. 142.663.

DO NASZYCH KOMISARZY!

Konstatujemy, że większa część naszych **Komisarzy** nie nadesłała sprawozdania i **pieniędzy** z akcyi na rzecz kap. Trumpeldora **w dniu 26. maja** b. r. w Lag-B'omer. Prosimy **zatem o natychmiastowe** załatwienie tej **zaległości**, jakoteż, z akcyi Nedarim podczas **Zielonych Świąt** żydowskich,

* * *

Wielu z naszych Komisarzy uskarża się **na brak** informacyi o cenie jednostkowej **drzewek.** Donosimy zatem powtórnie, że **cena drzewka** wynosi obecnie 250 Mkp., **ogrodu 25.000·—**, wpis do złotej księgi Mkp. **25.000·—**, cena 1 dunamu 5.000·—

Równocześnie donosimy, że z powodu znacznych kosztów druku wykazy, musimy **się ograniczyć** do ogłoszenia datków imiennych począwszy od Mkp. 200·—

* * *

Zbliża się rocznica śmierci Dr. Teodora **Herzla.** Zwracamy się do Was już teraz z prośbą o zorganizowanie zbiórki w dniu **26. lipca** (20 Tamuz). Teraz przed realizacyę **ideału syońskiego w Palestynie** winni nasze **Komisarze każdemu Żydowi** przypomnieć o wiekopomności dzieła stworzonego przez naszego nieodżałowanego wodza, do czego **najlepiej się nadaje** zbiórka od domu do domu. W najbliższych dniach roześle biuro, do wszystkich Komisarzy nalepki na ten **dzień** przeznaczone, a czysty dochód z tych nalepek przeznaczyć należy na drzewka w lesie herzlowskim. W dniu tym zaofiarowane drzewka otrzymają specyalnie dyplomy, które centrala nasza natychmiast po otrzymaniu należnej kwoty ofiarodawcom prześle. Jeszcze raz zwracamy uwagę na ważność rozległej agitacyi w tym dniu na rzecz Ż. F. N. i prosimy o natychmiastowe poczynienie przygotowań w tym kierunku.

Biuro Żyd. Fund. Narod. w Krakowie.

WYKAZ Nr. 10.

za czas od 1 — 30-go czerwca 1921 r.

Zestawienie ogólne.

Kolonia gal. im. Dra O. Thona	95.148·30
Samoopodatkowanie	15.659·50
Nedarim	27.224·—
Puszki	27.139·15
Złota księga	10.280·—
Drzewka	51.550·—
Dunamy	6.397·—
Nachlah	503·—
Fundusz Trumpeldora	103.303·—
Marki i telegramy	213·—
Razem Mk.	337.416·95
Zebrano od 1./I. do 1./VII. b. r.	1,889.192·24

KOLONIA GAL. IM. DRA O. THONA.

Bielsko. Śluby: Kirschner - Kupperman 16.400·—, Weltsch - Unikel 4000·—, Grün-Lewinger 3500·—, Drucker-Rosenthal 3300·—, Bleicher-Klein 2100·—, Dr. Gross i Silberman po 200·—, drobne 230·—. **Czarny-Dunajec.** Ślub Gutfreund-Dr. Silberman 1040·—. **Chrzanów.** Śluby Kaufman- Kupferman 960·—, Mandelbaum-Langer 900·—, Singer 470·—, Schönberg-Silberberg 400·—. **Czermin.** 60·—. **Jarosław.** Steinbock niep. honorar. w sprawie Neufelda-Böhrer 600·— Mizrachi: Ślub Tenzer-Schimel 565·—, Bien niep. honorar. od Schippera 500·—, drobne 200·—. **Jordanów.** Ślub Wurzel - Natowicz 1070·—. **Kraków.** Śluby Better-Wetsteina 5061·—, Engelstein 4350·—, Rechen-Obstfeld 3000·—, Schmerlowicz-Eichner 2760·—, Neuman-Glaser 1700·—, Spira-Goldstein 1200·—. Merkaz 1040·—, Z przedstawienia **hebr. 1040·—**, Heublumów 1020·—, Lanes-Meisels 800·—, Schmerlerów 540·—, Grünwaldów 520·—, **Kom. Technicz.** i B. Spira po 500·—, Ślub Ungerów 379·—, Zuckermanów 370·—, Dr. Salkind, Löwy, i Scharf po 300·—, Waldman 245·—, Kalmus i Jakób po 200·—, drobne 412·—. Za zmianę austr. koron 1312·80. **Oświęcim.** Liliental wygr. zakład 300·—, drobne 100·—. **Pilzno.** Zaręcz. Ameisenównej 400·—, różne 222·—. **Rzeszów.** Mizrachi 455·—. **Rudnik.** Ślub Propus - Lender 670·—, Z przedstawienia 550·—, drob. 100·—. **Ropczyce.** Ślub Birnbaum-Tafel 185·—. **Strzyżów.** Z zbiórki 3065.—, z 1919 roku 658·—. **Sieniawa.** 500·—. **Tarnów.** Ślub Blauner-Dr. Torba 3380·—, Z zbiórki w Lag - B'omer 5725·50, Iwria 2705·—, Blauner z ok. zaślub. córki 200·—, Abraham niep. honorar. 350·—, różne 2285·—. **Tuchów.** 722·—. **Wadowice.** Ślub Petzenbaum-Wasserberg 3145·—. **Zabłocie.** Glasner 400·—, Balizer 300·—, Silberstein, Tomer, Felix i Gutter po 200·—, drob. 970·—, Ślub Kanarek-Ratter, Fränkel, Hornung, Fass, Ratter po 200·—, drobne 1210·—. Razem Mk. 95.148·30.

SAMOOPODATKOWANIE.

Bielsko. 3461·—. **Chrzanów.** 1625·—. **Gorlice.** 2835·—. **Grybów.** 505·—. **Jasło.** 550·—. **Kraków.** 1948·50. **Lisko.** 330·—. **Mielec.** Haszomer-Hacair 880·—, przez Steuera 875·—. **Nowy Targ.** 530·—. **Oświęcim.** 980·—. **Sokołów.** 570·— **Wadowice.** 570·—. Razem Mk. 15.659·50.

NEDARIM.

Bielsko. Stow. Nwej Szalom 1260·—, różne 9535·—. **Czarny Dunajec. Gorlice.** Faber, Ehrenreich, Zitronenbaum, Geller po 200·—, drobne 1570·—. **Jasło.** 1465·—. **Jarosław.** Steinbock i narzeczony Geigerównej po 500·—, Dr. Rabinowicz. Weinbaum po 200·—, drobne 1525·—. **Kraków.** Bóżnica Bargla: Aleksandrowicz 500·—, Horowitz 300·—, Blech 200·—, drobne 400·—, W Templu: Brandeis 500·—, drobne 100·—, Bóżnica Cypresa 100·—. **Nowy Targ.** 80·—. **Niepołomice.** D. Mames 300·—, Mames 200·—, drobne 384·—. **Pilzno.** Kudler 500·— drobne 120·—. **Rudnik.** Schwarz 200·—. **Sokołów.** 275·—. **Sanok.** Izak Schiff w rocz. śmierci błp. brata Salomona 1150·—. **Wadowice.** 200·—. **Zabłocie.** Felix 1000·—, Glasner 750·—, Springut 500·—, Berger, Rodat, po 300·—, Felix, Scharf po 200·—, drob. 550·—. Razem Mk. 27.224·—.

PUSZKI.

Czermin. 60·—. **Chrzanów.** Selinger 510·—, Schwarzbart 263·—, drobne 60·—. **Grybów.** 75·—. **Kraków.** D. Safier 745·—, Dattner 537·70, Goldwasser 494·50, Freundlich 246·30, Lindenbaum 218·—, drobne 185·—. **Łącko.** 500·—. **Nowy-Sącz.** 3840·—, **Oświęcim.** 150·—, **Pilzno.** Forscher 235·—. **Przemyśl.** 7571·—. **Rzeszów.** 1139·—. **Ropczyce.** 265·—. **Strzyżów.** 2984·—. **Tarnów.** 4.432.05, **Wadowice.** Broner 318.10, Bałamuth i Birner po 200·—, drobne 1910.50, Razem Mp. 27.139·15.

ZŁOTA KSIĘGA.

Bochnia. Ślub Perlberger Dr. Motechesem: dopłata na wpis Klipsteina i Gerstla 1800·—. **Gorlice.** Dopłata na wpis Dr. Jakóba Blecha: Ehrnreich 200·—, różne 1780·—. Na wpis Elchunego Fessla: Fessel 400·—, różne 1470·— (I. rata). **Jasło.** Na wpis Samuela Seinwla i Reginy Raab: 630·—. **Kraków.** Na wpis Stow. „Haszomer" dopłata 3500·—, Razem Mkp. 10.280·—

DRZEWKA.

Borowa. Kom. Ż. F. N. of. ogr. na im. Ozyasza Spaltera w dowód uznan. za owocną pracę dla Ż. F. N. w tym. ogr. na im. Kreindli Reis — Pinkas Spalter z ok. zaręcz. i Naftalego Birnbauma po 1 drz. Izraela, Ozyasza Izaka, Spalterów, Chaskla Bluta, Izaka Horna, Lei Brandel, Leiba Korna, Heni i Judy Storch po 5 drz. Breindli Amsel, Sary i Róży Korn, Beili Reich, Mojżesza Rubina po 2 drz. Schulima Korblütha 1 drz. 3556·—, z wyk. 4 i 7 3556·—, (raz. 7112·— I. rata). **Kraków.** Jakób Nadel na im. Dr. Markusa i Ruchli Spieglów z ok. zaślubin 2 drz. 500·—, Stow. „Haszomer" na im. Szymona Datnera 13 drz. 3457·—, T. T. na im. Dr. J. Zimermana 5 drz. 1250·—, Hofstäterówna na im. Loli Trellerównej w dniu urodz. 2 drz. 500·—, **Lisko.** Ogród Klugman — Ramross: Śluby: Spiegler — Frei 2000·—, Sibzener 1122·—, Zellerówna 350·—, Günzberg z ok. zaręcz. 250·—, Z zbiórki w Lag-B'omer 3825·—, w tym ogr. K. Ż. F. N. na im. Samuela Friedmana za energiczną pracę dla Keren-Hajesod i M. Freilicha po 25 drz. Spiegler Frei z ok. zaślubin 20 drz. Günzberg Weitman z ok. zaręcz 2 drz. Ryfki Zeller 3 drz. 7577·— **Mielec.** Uzup. ogr. Józefa Padawera Z zbiórki 3745·—, Nedarim: Salpeter 300·—, L. Salpeter i Padawer po 200·—, drobne 1140·—, Zaręcz. Aschheim Dr. Feiwel: M. i A. Aschheimowie, Dr. Feiwel po 200·— drobne 490·—, różne 60·—, Z tego w tym ogr. na im. Heli Aschheim i Dra Feiwla z ok. zarręcz. Mendla Rubina z ok. zarręcz. Józefa Teitelbauma z ok. złożenia egzam., Sary Vorschirm, Mojżesza M. Leszkowica, Mojżesza Padawera po 10 drz. **Nowy-Targ.** K. Ż. F. N. of. ogród na im. błp. Szymona Reibscheida (I. rata) 1200·—. **Niepołomice.** Ślub Mames — Kleinhand 300·—, 1 drz. na im. nowożeńców. **Przemyśl.** K. Ż. F. N. of. ogr. na im. współpracownika Jakóba Herziga w dowód uznan. za gorliwą i niestrudzoną pracę dla Ż. F. N. w tym ogr. na im. Jakóba i Sary Losberg, Gallera i Finka: po 1 drz. Don Losberg 2 drz. 7010·—, (I. rata). **Rzeszów.** Nedarim: Wang 300·—, Stamer, Lubasch, Klein, Glasberg po 200·—, drobne 870·—, Sąd polub. Ziegler — Ducker 230·—, różne 180·—, Część z zbiórki „San-Remo" 3370·—, z tego K. Ż. F. N. na im. F. Haarównej 5 drz. Weisberżanki, Millerównej, Trinkównej, Bothównej, Tepperównej, Ellowiczównej, Karpfównej, Garfunklównej, Reichównej po 2 drz. 5750·—. **Sanok.** K. Ż. F. N. of. ogród na im. Izaka Schiffa. Zbiórki w Lag-B'omer 3853·—, Nedarim 500·—, Sala Silber z ok. zaręczyn z Dr. Weinrebem 4 drz. na im. zarręcz. 1000—, Silberówna z ok. zarręcz. 1000·—, Oling z ok. zarręcz. 500·—, Ślub Teicherównej 1045·—, Ślub Kolberównej: Mandelbaum 1000·—, drobne 1035·—, Szkółka hebr. Safa-Brura w rocz. śmierci błp. Kierownika 935·—, różne 1247·—. **Wadowice.** Józef Rechen na im. nowour. syna 1 drz. 250·—. **Zabłocie.** N. N. na im. Wandy Fass 5 drz. 1250·—, Razem Mkp. 51.550·—.

DUNAMY.

Biecz. Na im. Jachet Süsskind dopłata 3460·—. **Łańcut.** Dopłata 1000·—, **Rzeszów.** Z zbiórki K. Ż. F. N. na im. P. Drillerównej 1 dun. (I. rata) 300·—, **Tarnobrzeg.** Na im. Arona Nussbauma (II. rata) 1637·—, Razem Mkp. 6397·—.

NACHLAH.

Sanok. Uzup. Nachli na im. błp. Salomona Schiffa: część z zbiórki w dniu odprawionego nabożeństwa żałob. 503·—.

FUNDUSZ TRUMPELDORA.

Biecz. 1400·—, **Brzozów.** 1050·—, **Chybi.** 210·—. **Dąbrowa.** 100·—. **Gorlice.** Zbiórka w Lag-B'omer 7850·—. **Jasło.** Ślub Schiff — Herbst: 500·—, Z zbiórki 2699·—. **Jarosław.** Zbiórka w Lag-B'omer: 4950·—. Mizrachi: Aurbach 500·—, Steinbock 316·—, drobne 3210·—. **Kraków.** „Jehuda" przez Reichównej 1120·—, B. N. Spira 500·—, **Nowy-Targ.** Z zbiórki 4.955·—, Z festynu 1990·—. **Nowy-Sącz.** 2500·—. **Oświęcim.** Zbiórka w Lag-Bomer 3224·—, przez Reicherównej 1140·— **Pilzno.** Z zbiórki 2053·—. **Przeworsk.** Z przedstawienia urz. przez dzieci żyd. w Lag-B'omer 1352·—. **Przemyśl.** Z zbiórki w Lag-B'omer 33.245·—. **Rzeszów.** Dochód z festynu 18.000·—. **Ropczyce.** 914·—. **Sokołów.** 1675·—. **Tarnobrzeg.** 3000·—. **Wadowice.** 3850·—. **Zakopane.** 1000·—, Razem Mkp. 103.303·—

MARKI i TELEGRAMY.

Chybi. 25·—. **N.-Targ.** 108·— **Sokołów** 80·—.

Nakładem Gal. Spółki Wydawniczej. Red. nacz.: Dr Ozjasz Thon. Red. odp.: Maksymilian Feldman. Nowa Drukarnia Dziennikowa, ul. Orzeszkowej